

مسائل بسیاری از افت کیفیت اینترنت و مسائل سیستم‌های آموزش از راه دور را شاهد بودیم، اما می‌توانیم امیدوار باشیم رشد پهنای باند در سال آینده شتاب بیشتری بگیرد و این توفیق اجباری افزایش ظرفیت زیرساخت باعث بهبود خدمات در سال پیش رو شود. به علاوه، در سال اخیر شاهد کوچ اجباری بسیاری از مشاغل و فعالیت‌ها به فضای مجازی بودیم، توفیقی اجباری که شاید اگر ضرورتی نداشت تا مدت‌ها بعد به آن دست پیدا نمی‌کردیم.

بررسی روندهای

جست‌وجوهای

اینترنتی کاربران

در سال اخیر، تصویر

خوبی از زندگی جمعی

ما در سال اخیر می‌سازد

ردپای کرونا در زندگی مجازی کاربران ایرانی

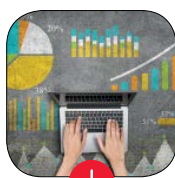
سال رشد اجباری

محسن سمساریور

پژوهشگر تحول دیجیتال

اگر دو دهه قبل، ویروسی مانند کرونا همه‌گیر شده بود، احتمالاً روند وقایع به گونه دیگری رقم می‌خورد اما آغاز این همه‌گیری در دوران اوج انقلاب فناوری اطلاعات باعث شد تا نحوه رویارویی و مقابله ما با این بیماری و تبعات آن بسیار متفاوت باشد. این روزها زندگی بسیاری از ما به اینترنت وابسته است و بخش بزرگی از زمان ما در روز در فضای آنلاین سپری می‌شود. در نتیجه با نگاهی به آمارهای جست‌وجوهای کاربران و نیز روند فعالیت آنها در فضای مجازی در سال گذشته می‌توانیم به نکات جالبی برسیم. این که چطور درگیری ما با این ویروس ناشناخته شروع شد، نبرد ما با آن چطور پیش می‌رود، چه تأثیری بر زندگی ما داشت و عادت‌های ما را چگونه دستخوش تغییر کرد. به بهانه گذشت بیش از یک سال از این همه‌گیری در سراسر دنیا و پایان سال ۹۹، تصمیم گرفتیم ردپای این همه‌گیری و تأثیر آن بر زندگی کاربران ایرانی را در فضای مجازی بیشتر بررسی کنیم.

طبق آمارهای جهانی، ایران در یک سال اخیر بیشترین فشار را به زیرساخت‌های ارتباطی خود وارد کرده است. آمارهای سازمان‌های بین‌المللی نشان می‌دهد در هیچ کشور دیگری به اندازه ایران همه‌گیری کرونا باعث افزایش مصرف اینترنت نشده است

کرونا» و «غریب‌الگری کرونا» بوده‌اند. تأثیرات منفی کرونا بر کسب و کارها بر کسی پوشیده نیست. در نتیجه وجود دو عبارت بیمه بیکاری کرونا و دریافت وام یک میلیونی کرونا بین پر جست‌وجو ترین کلیدواژه‌های مرتبط با این بیماری جای تعجبی ندارد. در طرحی که سازمان تأمین اجتماعی و دولت برای تسکین برخی مشکلات معیشتی اجرایی کردند و همان طور که می‌توان دید از مطالبات اصلی مردم هم بوده‌اند. موضوع مهم بعدی از نظر کاربران، غریب‌الگری کرونا بوده است. موضوعی که در کل سال گذشته و با افزایش تدریجی میزان مرگ و میرهای ناشی از همه‌گیری کرونا، به یکی از دغدغه‌های اصلی مردم تبدیل شده بود. آگاهی از روش‌های انجام آزمایش، هزینه‌های انجام آزمایش و مراکز آن، علائم بیماری و درمان‌های اولیه از دیگر کلیدواژه‌های پر کاربرد سال گذشته ما بوده‌اند.

کرونا و بلوغ زودرس زندگی مجازی

طبق آمارهای جهانی، ایران در اوج کرونا بیشترین فشار را به زیرساخت‌های ارتباطی وارد کرده است. به بیان دیگر، ایران بیشترین تأثیر افزایشی در مصرف اینترنت ناشی از کرونا را در یک سال اخیر مشاهده کرده است. سوئد و مالزی دو کشوری هستند که بعد از ایران بیشترین افزایش مصرف اینترنت و افزایش فشار به زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطاتی را داشته‌اند. میزان گسترش همه‌گیری ویروس کرونا در سوئد و مالزی، بسیار کمتر از ایران بوده است اما چرا میزان مصرف اینترنت ما تا این حد افزایش یافته است؟ پاسخ این سؤال را می‌توان با در نظر گرفتن چند نکته بسیار روشن دریافت. اولین دلیل این رشد ناگهانی، اجبار بسیاری از کسب و کارهای ایرانی برای انجام کارها به صورت دورکاری بود. این امر به نوبه خود میزان مصرف پهنای باند اینترنت را برای ارسال فایل‌ها و برقراری جلسه‌های آنلاین بسیار افزایش داد. تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها هم باعث تشدید این روند و جهش ناگهانی پهنای باند مورد نیاز برای حفظ این حجم از تبادل اطلاعات شد. قرنطینه و خانه نشینی بخش بزرگی از جمعیت هم عامل اصلی بعدی بود که باعث جهش مصرف اینترنت در کشورمان نسبت به سال پیش شد. هرچند این رشد اجباری بدون مشکل نبوده است. در سال اخیر

گزارش لحظه به لحظه

با شروع همه‌گیری، سرویس‌های آنلاین مطرح و به خصوص گوگل تمهیدات ویژه‌ای برای تسهیل اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی درباره این بیماری تدارک دیدند.

کافی است عبارت coronavirus trends by country را در گوگل جست‌وجو کنید. اگر دستگاه شما مجوز استفاده از موقعیت مکانی را داشته باشد یا آی‌پی شما مربوط به کشور ایران باشد، می‌توانید نمودار تاریخچه موارد بیماری در کشورمان را براساس گزارش‌های رسمی مشاهده کنید. متأسفانه آذر سال ۱۳۹۹ سخت‌ترین روزهای کرونایی بود و بیشترین میزان درگیری و فوت بر اثر ویروس کرونا را داشتیم. این نمودار تأثیر به‌کارگیری پروتکل‌های بهداشتی در پیشگیری از روند پرشتاب افزایش موارد بیماری در کشور را به خوبی نمایش می‌دهد. حجم انبوه موارد بیماری و شیب مثبت نمودار به خوبی نیاز ما به ادامه مراقبت‌ها و رعایت پروتکل‌های بهداشتی را نشان می‌دهد.

در بازه ۱۲ ماهه گذشته، جست‌وجوی کلیدواژه کرونا بین کاربران ایرانی روندی همواره نزولی داشته است اما به مرور زمان، جست‌وجو برای کلیدواژه‌های مرتبط با این بیماری افزایش یافته است. داده‌های گوگل نشان می‌دهد سه عبارت برتر در جست‌وجوهای مرتبط با کرونا چه مواردی بوده‌اند. مقام‌های اول بین جست‌وجوهای مرتبط با کرونا به ترتیب «بیمه بیکاری کرونا»، «وام یک میلیونی